

OKTAWA

Niedziela Wielkanocna otwiera okres pięćdziesięciu dni, który pierwotnie nazywano Pięćdziesiątnicą, a dziś Okresem Wielkanocnym. Ponieważ cud Zmartwychwstania jakby nie mieści się w jednym dniu, dlatego też Kościół obchodzi Oktywę Wielkiej Nocy - przez osiem dni bez przerwy wciąż powtarza się tę samą prawdę, że Chrystus Zmartwychwstał. Obchodzi się je jako uroczystości Pańskie, mają więc charakter bardzo uroczysty. Zwyczaj przedłużania najważniejszych świąt chrześcijańskich na oktawę, czyli na osiem dni jest bardzo dawny. Kościół chce w ten sposób podkreślić rangę i ważność uroczystości. Wszystkie dni oktawy posiadają taki sam walor jak Niedziela Zmar-

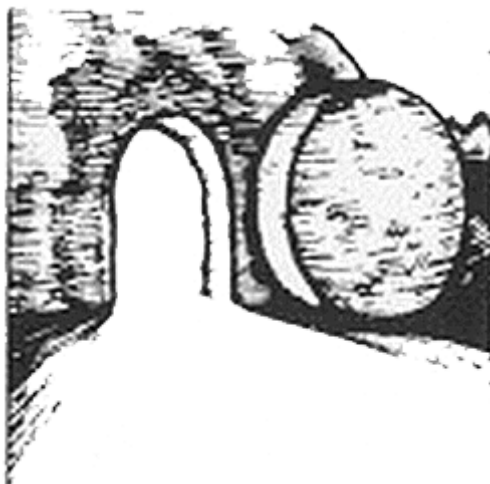
twychwstania. Okres ośmiu dni traktowany jest jak jeden dzień, jako jedno święto, jako dzień najradośniejszy. Dlatego np., w oktawie Wielkanocy nie obowiązuje post w piątek. Ostatnim dniem oktawy jest Biała Niedziela, nazywana obecnie także Niedzielą Miłosierdzia Bożego. Jan Paweł II ustanowił ten dzień świętem Miłosierdzia Bożego, którego wielką orędowniczką była św. Faustyna Kowalska.

Coś dla ducha...

„Misterium wielkanocne”

Szkoła przygotowała doroczne przedstawienie wielkanocne. Wszystkie uczestniczące w nim dzieci miały sobie wybrać rolę, którą chce zagrać. Na przykład Suzy miała być Marią Magdaleną, a Sammy i Johnny chcieli razem grać osła. Nauczyciele z rozbawieniem przyglądali się dzieciom, które entuzjasmowały się przydziałem ról. Kiedy przyszła kolej na Jimmiego, nie było już wielkiego wyboru, ale on chętnie zgodził się być głazem zastaniającym wejście do grobu. Po przedstawieniu, kiedy Jimmy wracał z rodzicami do domu, jego mama wyraziła ubolewanie, że nie zagrał jakiejś większej, ważniejszej roli. Jednak Jimmy podskakiwał z radości na tylnym siedzeniu, najwyraźniej zachwycony swoim występem. Wreszcie mama odwróciła się do niego z pytaniem: - Powiedz, dlaczego tak się cieszysz, że zagrałeś głaz. Nie wolałbyś jakiejś większej roli? Jimmy odpowiedział niewinnie: - Pomyśl tylko, mamo! To ja wypuszczam Jezusa z grobu! Czy może być coś lepszego?

/Brian Cavanaugh/

PISMO PARAFII P.W. WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH W BRZEZINACH

SANCTUS

Poniedziałek Wielkanocny
13 kwietnia 2009 r.
Dodatek

Nie bójcie się!

Słowo Boże na dziś...

Czytania: Dz 2,14,22-32

Ewangelia: Mt 28,8-15

„Pośpiesznie więc oddali się od grobu, z bojaźnią i wielką radością, i biegły oznajmić to Jego uczniom. A oto Jezus stanął przed nimi i rzekł: «Witajcie!» One podeszły do Niego, objęły Go za nogi i oddały Mu pokłon. A Jezus rzekł do nich: «Nie bójcie się! Idźcie i oznajmijcie moim braciom: niech idą do Galilei, tam Mnie zobaczą». Gdy one były w drodze, niektórzy ze straży przyszli do miasta i powiadomili arcykapłanów o wszystkim, co zaszło. Ci zebrali się ze starszymi, a po naradzie dali żołnierzom sporo pieniędzy i rzekli: «Rozpowiadajcie tak: Jego uczniowie przyszli w nocy i wykradli Go, gdyśmy spali. A gdyby to doszło do uszu namiestnika, my z nim pomówimy i wybawimy was z kłopotu». Ci więc wzięli pieniądze i uczynili, jak ich pouczone. I tak rozniosła się ta pogłoska między Żydami i trwa aż do dnia dzisiejszego.”

„Dlaczego szukacie żyjącego wśród umarłych?”

Nie ma Go tutaj; Zmartwychwstał”

Niewiasty, które przyszły do grobu, by namaścić ciało Jezusa słyszą te słowa, ale ich nie rozumieją. A tymczasem z tej wiadomości wyrasta radosne wezwanie: Chrystus Zmartwychwstał.

Złączeni tą radością życzymy, by Zmartwychwstały Chrystus błogosławił i udzielał potrzebnych łask w codziennym życiu – w radościach i smutkach. Niech napełnia miłością i nadzieją oraz będzie wzorem w drodze do świętości.

Ks. Proboszcz Jan Pragnący, Ks. Wikariusz Rafał Nowiński, Redakcja „Sanctusa”.

ZWYCZAJE I TRADYCJE WIELKANOCNE

Z Wielkanocą wiąże się liczne religijne i ludowe obrzędy (święcenie pokarmów, pisanki, śmigus-dyngus). Święta Wielkanocne mają bogatą tradycję. Są niezwykle barwne, towarzyszy im wiele obrzędów. Po wielkim poście – kiedyś bardzo ściśle przestrzegany – ludzie z niecierpliwością czekali na odmianę. O wielu wielkanocnych obyczajach pamiętamy także dzisiaj, ale nie o wszystkich. Redakcja „Sanctusa” pragnie przypomnieć jakie to zwyczaje wielkanocne obchodzili nasi dziadkowie czy nasze babcie, a o których możemy dowiedzieć się choćby czytając „Chłopów” Władysława Reymonta.

Palemki na szczęście

Po poświęceniu palemki biło się nią lekko domowników, by zapewnić im szczęście na cały rok. Połknięcie jednej poświęconej bazi wróżyło zdrowie i bogactwo. Zatknięte za obraz lub włożone do wazonów palemki chroniły mieszkanie przed nieszczęściem i złośliwością sąsiadów.

Świąteczne porządki

Przed Wielkanocą robimy wielkie świąteczne porządki nie tylko po to, by mieszkanie lśniło czystością. Porządki mają także symboliczne znaczenie – wymiatamy z mieszkania zimę, a wraz z nią wszelkie zło i choroby.

Topienie Judasza

Kolejnym ważnym dniem Wielkiego Tygodnia jest Wielka Środa. Młodzież, zwłaszcza chłopcy, topili tego dnia Judasza. Ze stomy i starych ubrań robiono wielką kukłę, którą następnie wleczono na łańcuchach po całej okolicy. Przy drodze ustawiali się gapie, którzy okładali kukłę kijami. Na koniec wrzucano „zdrajcę” do stawu lub bagienka. Wymieranej w ten sposób sprawiedliwości stawalo się zadość.

Wielkie grzechotanie

Kiedy milkły kościelne dzwony, rozlegał się dźwięk kołatek. Obyczaj ten był okazją do urządzania psot. Młodzież biegła po mieście z grzechotkami, hałasując i strasząc przechodniów. Do dziś zachował się zwyczaj obdarowywania dzieci w Wielkim Tygodniu grzechotkami.

Pogrzeb żuru

Ostatnie dwa dni postu były wielkim przygotowaniem do święta. W te dni robiono „pogrzeb żuru” – potrawy spożywanej przez cały post. Kiedy więc zbliżał się czas radości i zabawy, sagany żuru wylewano na ziemię.

Wieszanie śledzia

W równie widowiskowy sposób rozstawano się też ze śledziem – kolejnym symbolem wielkiego postu. Z wielką radością i satysfakcją „wieszano” go, czyli przybijano rybę do drzewa. W ten sposób karano śledzia za to, że przez sześć niedziel „wyganiał” z jadłospisu mięso.

Święconka

Wielka Sobota była dniem radosnego oczekiwania. Koniecznie należało tego dnia poświęcić koszyczek (a wielki kosz) z jedzeniem. Nie mogło w nim zabraknąć baranka (symbolu Chrystusa Zmartwychwstałego), mięsa i wędlin (na znak, że kończy się post). Święcono też chrzan, – bo „gorycz męki Pańskiej i śmierci została zwyciężona przez słodycz zmartwychwstania”, masło – oznakę dobrobytu – i jajka – symbol narodzenia. Święconkę jadło się następnego dnia, po rezurekcji. Tego dnia święcono też wodę.

Specjalnie dla dziewcząt

Uwaga dziewczyny, – jeżeli w Wielką Sobotę obmyjecie twarz w wodzie, w której gotowały się jajka na święconkę, to znikną piegi i inne mankamenty urody!

Wielka Niedziela – dzień radości

W Wielką Niedzielę poranny huk petard i dźwięk dzwonów miał obudzić śpiących w Tatrach rycerzy, poruszyć zatwardziałe serca skąpców i złośliwych sąsiadów. Po rezurekcji zasiadano do świątecznego śniadania. Najpierw dzielono się jajkiem. Na stole nie mogło zabraknąć bazy wielkanocnej i dziada, – czyli mazurka.

Lany poniedziałek

Lany poniedziałek, śmigus-dyngus, święto lejka – to zabawa, którą wszyscy doskonale znamy. Oblewać można było wszystkich i wszędzie. Zmoczone tego dnia panny miały większe szanse na zamążpójście. A jeśli któraś się obraziła – to nieprędko znalazła męża. Wykupić się można było od oblewania pisanką – stąd każda panna starała się, by jej kraszanka była najpiękniejsza. Chłopak, wręczając tego dnia pannie pisanek, dawał jej do zrozumienia, że mu się podoba.

Szukanie zajączka

Wyrazem wielkanocnej radości rodziny może być po zakończeniu śniadania, wspólna zabawa – zwana szukaniem zajączka, czyli małej niespodzianki dla każdego.

Wielkanocne jajo

Jajo – króluje na wielkanocnym stole, jest symbolem życia i odrodzenia. Tradycja pisanek i dzielenia się święconym jajkiem sięga daleko w przeszłość. Już starożytni Persowie wiosną darowali swoim bliskim czerwono barwione jaja. Zwyczaj ten przyjęli od nich Grecy i Rzymianie. Rumuńskie przysłowie ludowe mówi: „Jeśli my, chrześcijanie zaprzestaniemy barwienia jaj na czerwono, wówczas nastąpi koniec świata”. Czerwone pisanki mają ponoć moc magiczną i odpędzają złe uroki, są symbolem serca i miłości. Jajko jest formą najbardziej doskonałą. Zawiera wszystkie konieczne dla odżywienia organizmu składniki: białko, tłuszcz, sole mineralne i witaminy.

Ciała zmartwychwstanie

Formuła „wierzę w (...) ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny” jest końcowym fragmentem wyznania wiary, jednego z najstarszych w Kościele, które zwiemy *Symbolem* bądź *Składem Apostolskim*. Wielu z nas odmawia je podczas modlitwy porannej i wieczornej. Ale jak wierzyć, że to ciało, którego śmiertelność jest tak oczywista, mogłoby zmartwychwstać do życia wiecznego? Właśnie. Jak wierzyć i dlaczego wierzyć? Śmierć i zmartwychwstanie Jezusa są odpowiedzią Boga na to pytanie. I jest to największa w dziejach świata nowina. Dobra Nowina. I teraz najważniejsze: ta Dobra Nowina, którą chrześcijaństwo głosi światu dwadzieścia wieków, mówi o tym, że powtórzymy los Jezusa, czyli, że nawet śmierć zdoła przeszkodzić życiu wiecznemu. Ludzkiego życia „nie pokonała i już nie pokona śmierć. Jego źródłem jest zmartwychwstanie Jezusa. W śmierci i nowym życiu Jezusa objawia się cel i sens Bożego działania w ludzkiej historii — miłość do końca”...

